

Litteraturliste 2022-2023 Modul 1

Uddannelse af nøglepersoner i den palliative indsats

Når du søger litteratur, vil jeg anbefale dig at søge på Bibliotek.dk og få sendt bøgerne til dit lokale bibliotek

bøgerne findes på "mofibo", hvor du kan læse dem som e-bog eller lytte til dem som lydbøger, fx i din transporttid.

Symptomlindring

Klinisk vejledning for almen praksis - Palliation

Dansk selskab for almen medicin 2014

(kan downloades + se appen palliation)

Smerter: s. 32 - Delir s. 40 - Angst s. 41 - Depression s. 43 - Obstipation s. 56-
Diarré s. 59 - tværsnitssyndrom s. 62

Anbefales at have som opslagsværk på din arbejdsplads

Palliativ Medicin- en lærebog 2015

Munksgaard, redaktion Mette Asbjørn Neergaard og Henrik Larsen

Smerter s. 217-233 – Obstipation s. 291-296 – Tværsnitssyndrom s. 367-375. -
Delirium s. 249-253. – depression s.118 –124. – angst s. 124-128

Den døende patient

Hospice - Æstetik, eksistens og omsorg

Munksgaard, 1. udgave, 2017

Vibeke Østergaard Steinfeldt og Finn Thorbjørn Hansen

Kap. 16

Klinisk vejledning for almen praksis - Palliation

Dansk selskab for almen medicin 2014

s. 77–78

Palliativ Medicin – En lærebog

Munksgaard Forlag 2015

Mette Asbjørn Neergaard og Henrik Larsen

Kap. 42: De sidste levedøgn

På en måde skal vi dø

Gyldendal 2016k

Lotte Blicher Mørk

kun som E-bog

Litteraturliste 2022-2023 Modul 1

Uddannelse af nøglepersoner i den palliative indsats

Behov for åndelig og eksistentiel omsorg blandt alvorligt syge patienter

Palliativ Medicin – En lærebog
Munksgaard Forlag 2015
Mette Asbjørn Neergaard og Henrik Larsen
Kap. 8: Eksistentielle. Åndelige og religiøse aspekter

Ved livets afslutning - om palliativ omsorg, pleje og behandling
Aarhus universitetsforlag, 2011
Regner Birkelund (red.)
Del 3: Relationelle og religiøse aspekter: Nærvær som omsorgens fundament

Enhver skal smage døden
Artikel fra Omsorg 2011
Hanne Bess Boelsbjerg og Naveed Baig
(vedhæftet)

At dø i fremmede arme
Artikel fra Omsorg 2020
Hanne Bess Boelsbjerg og Naveed Baig
(vedhæftet)

Til orientering undervejs i hele studiet:

Sundhedsstyrelsens anbefalinger for den palliative indsats, 2017
<https://www.sst.dk/da/Udgivelser/2017/Anbefalinger-for-den-palliative-indsats>

At være dødelig - om livsforlængelse og livskvalitet
Lindhardt og Ringhof 2016
Atul Gawande

Litteraturliste 2022-2023 modul 2

Uddannelse af nøglepersoner i den palliative indsats

= bøgerne findes på "mofibo", hvor du kan læse dem som e-bog eller lytte til dem som lydbøger, fx i din transporttid.

Sorg og angst

At være der, hvor du er
Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, 1996
Bent Falk

"At dø som man har levet".
Artikel fra Omsorg Fagbokforlaget, Nr 4-2016
Arne Skovgaard Juhl
(Vedhæftet)

Kommunikation

Palliativ Medicin – En lærebog
Munksgaard Forlag 2015
Mette Asbjørn Neergaard og Henrik Larsen (red.)
Kap. 6: Kommunikation

Palliation og rehabiliterende palliation.
Red: Ingeborg Ilkjær og Charlotte Fabricius Krag
Gads forlag 2021
kap. 7 om pårørende

Belastningspsykologi
Forlaget Ictus 2019
Rikke Høgsted.
kap 6 + 7 om Mental slagside

Etiske dilemmaer

Etik i sundhedsvæsenet
Munksgaard Forlag, 2006
Jacob Birkler
S. 43-88 og s. 99-108

Etisk håndværk – håndtering af etiske dilemmaer i klinisk sygepleje
Munksgaards Forlag, 2009
Jacob Birkler
Kap. 1-2, og s. 15-64

Fokus på Kræft og Sygepleje, nr.4. 2010

Litteraturliste 2022-2023 modul 2
Uddannelse af nøglepersoner i den palliative indsats

Etiske dilemmaer i kræftsygeplejen – fra etisk refleksion til konkret handling
Rita Nielsen
(vehæftet)

De Sygeplejeetiske Retningslinjer 2015: [etiskrefleksionisygepleje-web_002.pdf \(dsr.dk\)](#)

Børn og unge

Om hjælp til sorgramte børn
Akademisk Forlag, København 2017
Mai-Britt Guldin og Atle Dyregrov
Kap. 5: "Børn og unge i sorg og krise", Sundhedsvæsenet s. 125-150

Tab og sorg: En grundbog for professionelle
Forlag: Hans Reitzel. 2019, 2. udgave.
Mai-Britt Guldin

Når far skal dø
Forlag: Linje H, 2021
Kirsten WallentinDamgaard

Litteraturliste 2022-2023 modul 2
Uddannelse af nøglepersoner i den palliative indsats

Har du lyst og tid til at fordybe dig yderligere, er følgende til inspiration:

Sorg og angst

En kronik om personale stress og sorg- og krisetider af C.J. Busch
Omsorg nr.1, 1999

Tab og Sorg - En grundbog for professionelle
Hans Reitzels Forlag, 2014
Mai-Britt Guldin

En flod skal være i bevægelse
Gyldendal 2018
Anne Lise Marstrand-Jørgensen

Sorgens grundstof
Gyldendal 2017
Anne Lise Marstrand-Jørgensen

Kommunikation

Som at se på solen - At leve med døden
1. udgave, Hans Reitzel Forlag, 2008
Irvin D. Yalom

Medicinsk kommunikation
FADL's Forlag, 2015
Kaj Sparle Christensen

Når to bliver til én - omsorg for ældre efterladte
REHPA, Viden center for Rehabilitering og Palliation, se www.rehpa.dk under udgivelser

Etiske dilemmaer

Venteværelset – en døendes fortællinger om livet
Unitas Forlag, 2016
Rita Nielsen

Etik - dilemma og valg
Psykologisk Forlag, 2000
Einar Aadland

Etik og værdier i sygeplejen
Hans Reitzels Forlag, 2013
Jørgen Husted

Litteraturliste 2022-2023 modul 2
Uddannelse af nøglepersoner i den palliative indsats

Børn og unge

At forstå sorg
Forlag: Samfundslitteratur, 2013, 1. udgave
Preben Engelbrekt og Jesper Mogensen

Jeg vil gerne tale om min sorg: Om hjælp til sorgramte børn
Akademisk Forlag, København 2017
Mai-Britt Guldin og Atle Dyregrov

Børn, Unge & Sorg pjecer
Kan downloades på følgende link: <https://sorgcenter.dk/udgivelser/>

Personlige beretninger om at miste

Ung og forladt: når forældre dør for tidligt.
(En ung piges personlige fortælling koblet med kommentarer fra en professionel)
Krogsh Forlag
Helle Vincentz og Preben Engelbrekt, 2005

Vi ses I morgen
Rosinante Forlag
Eva Jørgensen, 2007

En slags kærlighed
Cicero Forlag, pocketbog 2007
Ray Kluun,

Litteraturliste 2022-2023 modul 3
Uddannelse af nøglepersoner i den palliative indsats

Social palliation

Palliativ Medicin – En lærebog
Munksgaard Forlag 2015
Mette Asbjørn Neergaard og Henrik Larsen (red.)
Kap. 10, Sociale aspekter, s. 151-169

”Arbejdet med døende – et fagligt felt for socialrådgivere”.
Artikel
(Vedhæftet)

Symptomlindring

Klinisk vejledning for almen praksis – Palliation Dansk selskab for almen medicin 2014
(kan downloades)
Træthed ('fatigue') s.38. – Dyspnoe s.44. – Hoste s.47.– Appetitløshed og kakeksi/vægttab
s. 49. – synkebesvær s.51. – Mundgener s. 52 - Kvalme og opkastning s. 53 – Malign
tarmobstruktion s. 57 - hypercalcæmi s.66 -

Palliativ Medicin - En lærebog
Munksgaard Forlag 2015
Mette Asbjørn Neergaard og Henrik Larsen (red.)
Fatigue s.237-245. – Åndedrætsproblemer s.257-265 – Mundgener s.267-274 – Dysfagi
s.275-278 - Kvalme og opkastninger s. 279-285 - Malign tarmobstruktion s. 303-310 -
Kakeksi s.317-323 –Tørst og dehydrering s.325-328 – Kroniske hjertesygdomme s. 491-
499

Patienter med KOL:

https://www.lunge.dk/sites/default/files/rapport_palliativ_indsats_til_kol-patienter.pdf

Patienter med hjertesvigt:

VIP vejledning (gældende for RegionH og Sjælland):

<https://vip.regionh.dk/VIP/Admin/GUI.nsf/Desktop.html?open&openlink=http://vip.regionh.dk/VIP/Slutbruger/Portal.nsf/Main.html?open&unid=XCB0A85BA37723907C1257FE8002A7B96&level=150103&dbpath=/VIP/Redaktoer/RH.nsf/&windowwidth=1100&windowheight=600&windowtitle=S%F8g>

Dansk Cardiologisk Selskabs holdningspapir: Palliation ved fremskreden hjertesygdom:

[https://www.nbv.cardio.dk/media/com_reditem/files/customfield/item/6862/DCS%20Holdningspapir%205-16%20\(NY_160517\).pdf](https://www.nbv.cardio.dk/media/com_reditem/files/customfield/item/6862/DCS%20Holdningspapir%205-16%20(NY_160517).pdf)